ДО

АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДИРЕКЦИЯ
"НАЦИОНАЛЕН ФОНД"

Д Н Ф № 1. / 31.05. 2018 г.

Относно: **Определяне на правилата за изплащане на финансова помощ, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи, за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводна година по Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица**

На основание чл. 4 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и чл. 33 от Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и Съвета относно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица

А. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Средствата от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) на Европейския съюз (ЕС) за съфинансиране на Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане (ОПХ) и от държавния бюджет за кореспондиращото национално съфинансиране се управляват и включват в разчета на сметката за средства от Европейския съюз на Националния фонд към министъра на финансите.

2. Дирекция „Национален фонд" в Министерството на финансите е определена с Решение на Министерския съвет № 902 от 16.11.2015 г. за сертифициращ орган и с Решение № 792 на Министерския съвет от 17.12.2013 г. за орган, отговорен за получаване на средства от ФЕПНЛ на ЕС за целите на чл. 44 от Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и Съвета относно ФЕПНЛ.

3. Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане, съфинансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на ЕС, се управлява и изпълнява от управляващия орган - Агенция за социално подпомагане, въз основа на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол, изградени в съответствие с приложимото право на Съюза и приложимото национално законодателство, както и на настоящите указания.

Б. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯ ПО ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

4.1. Изплащането на финансова помощ от управляващия орган към бенефициентите по оперативната програма се извършва въз основа на писмен договор или заповед за предоставяне на финансова помощ.

4.2. Управляващият орган изплаща финансовата помощ при спазване на съотношението по източници на финансиране, определено в акта по **т. 4.1.**

4.3. Управляващият орган поддържа информация на ниво проект по тип операция и според вида на разходите, съгласно чл. 26 (2) от Регламент 223/2014.

5.1. Средствата от ФЕПНЛ на ЕС и съответното национално съфинансиране постъпват, съхраняват се и се разплащат чрез банкова сметка в Българската народна банка (БНБ). Схемата на паричните потоци на средствата от ФЕПНЛ на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране е представена в приложение № 1.

5.2. Плащанията със средствата по **т. 5.1.** се извършват в български лева чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА).

5.3. Валутният курс за изчисляване на левовата равностойност на изплатените от Европейската комисия аванси по оперативната програма или на възстановените разходи по заявления за плащане е месечният счетоводен обменен курс на Европейската комисия, валиден за месеца, през който сумите са били осчетоводени в сметките на сертифициращия орган.

5.4. Курсовите разлики, които възникват между месечния счетоводен обменен курс на Европейската комисия и обменния курс на БНБ, остават в сметката на Националния фонд и се считат за ресурс под формата на национално съфинансиране.

6. Управляващият орган предоставя по електронен път информация на сертифициращия орган за лицата, определени да работят в СЕБРА, в срок до 5 работни дни от датата на издаване или изменение на заповедта за определяне на лицата.

7. Служителите на управляващия орган, които участват в подготовката, изпълнението и управлението на оперативната програма, включително и членовете на звеното/екипа за управление на проекта, подписват декларация за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57, параграф 2 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета, (ОВ L 298 от 26 октомври 2012 г.) (Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012). Декларацията съдържа минимума от обстоятелства, посочени във формата на приложението към Практическото ръководство за ръководители на Европейската служба за борба с измамите „Установяване на конфликт на интереси в процедури за обществени поръчки за структурни действия".

8. Управляващият орган извършва авансови, междинни и окончателни плащания към бенефициентите.

9.1. Управляващият орган извършва авансови плащания в размер до 20 % от стойността на финансовата помощ след издаване на акта по **т. 4.1.** в съответствие с условията, определени в него.

9.2. Управляващият орган извършва авансовото плащане в двуседмичен срок от датата на постъпване на искането на бенефициента в управляващия орган, освен ако за него не е посочен по-дълъг срок в утвърдените за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти.

10.1. Управляващият орган извършва авансово плащане, в случай че същото е адекватно обезпечено. Срокът на валидност на обезпечението за авансово плащане не може да бъде по-кратък от срока за извършване на финалното плащане по проекта, определен в акта по **т. 4.1.**, или до пълно покриване на аванса с допустими разходи съгласно чл. 41, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

10.2. Обезпечение за авансово плащане не се изисква от бенефициенти –

разпоредители с бюджет по чл. 11, ал. 3 от Закона за публичните финанси, от разпоредители с бюджет от по-ниска степен, с изключение на разпоредителите с бюджет по бюджетите на общините

11.1. Управляващият орган извършва междинни и окончателни плащания към бенефициентите след верифициране на разходите.

11.2. Окончателното плащане се изчислява като от общо верифицираните допустими разходи, финансирани с финансова помощ по проекта, се приспаднат извършените авансови и междинни плащания. Размерът и условията за плащането му се определят в акта по **т. 4.1.**

11.3. Общият размер на авансовите и междинните плащания е следния:

а) при обезпечаване на авансовите плащания към бенефициентите с гаранция, издадена от банка или друга финансова институция, регистрирани в Република България – до 95 % от стойността на финансовата помощ.

б) за бенефициенти от централната администрация на изпълнителната власт, когато утвърдените разходи по бюджета на първостепенния разпоредител, в чиято структура е бенефициентът, са по-високи от размера на отпуснатите авансови плащания – до 95 % от стойността на финансовата помощ.

в) във всички останали случаи – до 80 % от стойността на финансовата помощ, определена в акта по **т. 4.1**.

11.4. Точка **11.3.** не се прилага в случаите, когато към бенефициентите няма извършено авансово плащане.

11.5. Точка **11.3.** не се прилага, когато авансът е покрит изцяло с допустими разходи съгласно чл. 41, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

11.6. Покриването на аванса с допустими разходи съгласно чл. 41, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 223/2014 започва след ограниченията по **т. 11.3.**, намалени с извършените авансови плащания. Управляващият орган уведомява бенефициента, че остатъкът от верифицирания разход се счита за платен с авансовото плащане.

12. Управляващият орган извършва междинното/окончателното плащане в 90-дневен срок от постъпване на искането.

13. Лихвите, натрупани по авансови плащания, финансирани с финансова помощ, са ресурс за националното съфинансиране по оперативната програма.

14.1. Управляващият орган гарантира, че бенефициентите получават общата сума на финансовата помощ от програмата навреме и в пълнота.

14.2. Управляващият орган извършва плащания към бенефициентите в рамките на заложените от дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите лимити в СЕБРА.

14.3. Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите залага по десетразрядния код в СЕБРА на управляващия орган на оперативната програма следните лимити:

а) лимит в размер на авансово получените средства от Европейската комисия и съответното национално съфинансиране;

б) лимит в размер на възстановени от Европейската комисия разходи и съответното национално съфинансиране;

в) лимит в размер на възстановени от бенефициентите разходи, както и на възстановени лихви за забава по разходи, заявени за възстановяване от Европейската комисия, след тяхното приспадане от заявление за плащане към Европейската комисия или от годишен счетоводен отчет.

г) лимитите по **т. 14.3.** подлежат на залагане единствено в случаите, когато превишават предоставеното финансиране по реда на чл. 17, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

14.4. Лимитите по **т. 14.3. а) и б)** се залагат в срок до 10 работни дни след получаване на транш от Европейската комисия, като в същия срок дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите уведомява управляващия орган.

14.5. Лимитите по **т. 14.3. в)** се залагат след 15-то число на месеца, следващ месеца на възстановяване на разходите от бенефициентите, а за възстановените лихви за забава - на месеца, следващ месеца на приспадането им от заявление за плащане към Европейската комисия или от годишен счетоводен отчет.

14.6. Лимитите остават заложени до тяхното пълно усвояване или до тяхното отнемане.

14.7. Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите може да отнеме изцяло или частично вече заложените лимити при установяване на нарушение на принципа за добро финансово управление по смисъла на чл. 30 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012.

15. Управляващият орган представя на сертифициращия орган по електронен път прогноза за плащанията за години „n” и „n+1” във формата съгласно приложение № 2 в срок до 10 януари на година „n”.

16. Актуализация на прогнозата за плащанията се извършва от управляващия орган всяка година и се представя на сертифициращия орган по електронен път в срок до 10 юли.

17. Управляващият орган въвежда в Информационната система за управление и наблюдение на средствата (ИСУН) всеки месец до 10-то число прогноза за плащанията за текущия и следващия месец.

18.1. Управляващият орган отговаря за цялостното програмиране, управление и изпълнение на програмата, както и за предотвратяването, откриването и коригирането на нередности, включително за извършването на финансови корекции. Ръководител на управляващия орган е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира управляващият орган, или оправомощено от него лице.

18.2. Управляващият орган уведомява сертифициращия и одитния орган в случаите на оправомощаване по **т. 18.1.** в срок от 5 работни дни от датата на оправомощаването.

18.3. Сертифициращият орган може да изисква от управляващия орган допълнителна финансова, техническа и административна информация и други документи, като същите се предоставят в срок до 5 работни дни от получаване на искането, освен ако не е указано друго.

В. ВЕРИФИКАЦИЯ И СЕРТИФИКАЦИЯ НА РАЗХОДИТЕ ПО ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

I. Верификация на разходи

19. Управляващият орган отговаря за верифициране на разходите, извършени от бенефициентите по програмата.

20. Разходите се верифицират въз основа на документите, представени от бенефициента с всяко искане за плащане, чрез извършване на управленски проверки.

21. Управленските проверки за верифициране на разходите включват:

(1) Документална проверка на всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, включително и на придружаващата го документация, която обхваща минимум следните обстоятелства:

а) разходите са направени и платени в периода на допустимост;

б) разходите са свързани с одобрения проект;

в) съответствие с програмните условия, включително, където е приложимо, съответствие с одобрената ставка за финансиране;

г) съответствие с правилата за допустимост на разходите;

д) съответствие и коректност на разходооправдателните документи и съществуването на адекватна одитна следа;

е) при опростени форми на предоставяне на финансова подкрепа дали условията за плащане са изпълнени;

ж) съответствие с правилата за възлагане на обществени поръчки;

з) спазване на правилата за публичност;

и) физически напредък на проекта, измерен с общи и специфични за програмата крайни резултати, и където е приложимо, показатели за резултатите и микроданни;

й) доставката на продукта или услугата е в пълно съответствие с условията на акта по **т. 4.1.**

(2) Проверки на място на бенефициенти, включително на мястото на изпълнение на проекта и/или при партньорската/партньорските организации, и/или при крайните потребители;

(3) Проверка на предоставените от бенефициента данни или микроданни, свързани с изпълнението на индикаторите по проекта.

22.1. Проверката по **т. 21 (1)** за програмата може да се извършва от управляващия орган въз основа на извадка от разходни позиции от дадено искане за плащане, която се изготвя съгласно указанията на Европейската комисия относно управленските проверки и указанията на Европейската комисия относно методите за подбор на извадки за одитиращите органи.

22.2. Управляващият орган обосновава необходимостта от прилагането на извадковата верификация по **т. 22.1.**

23. В случаите когато управляващият орган е бенефициент по приоритетна ос "Техническа помощ" и е отговорен за подбора, одобрението, верификацията и плащанията на извършените разходи, проверките по **т. 21** се извършват така, че да се гарантира принципът на разделение на функциите.

24. Управляващият орган може да изиска от бенефициента допълнителни документи и разяснения след приключване на цялостната проверка, като:

24.1. за представяне на документите и разясненията управляващият орган определя разумен срок, който не може да бъде по-дълъг от един месец. Срокът по чл. 12 спира да тече до представянето на документите и разясненията, но общо за не повече от един месец.

24.2. в случай че бенефициентът не представи в срок документ или разяснения, съответният разход не се верифицира, като може да бъде включен в следващо искане за плащане.

25.1. Управляващият орган извършва проверките по **т. 21 (1), б).** Проверките може да се извършват на извадков принцип на база на методология, основана на оценка на риска, допълнена чрез случайна извадка.

25.2. При необходимост управляващият орган извършва извънредни проверки на място по смисъла на **т. 21 (1), б).**

25.3. Управляващият орган въвежда информация за извършените проверки на място, направените констатации и препоръки, включително и актуална информация за статуса на изпълнението на препоръките в ИСУН в срок до 3 работни дни от настъпване на събитието, подлежащо на въвеждане или актуализация.

26.1. В рамките на счетоводната година управляващият орган предоставя на сертифициращия орган чрез ИСУН регулярно, но не по-рядко от всеки трети месец междинни доклади по сертификация и декларации за допустимите разходи с включени разходи, които са верифицирани и платени на бенефициента (приложение № 3).

26.2. Управляващият орган въвежда със статус „приключен“ в ИСУН докладите по **т. 26.1.** до 10-то число на месеца.

26.3. Управляващият орган включва в доклада по сертификация и декларация за допустимите разходи платените от бенефициента аванси към изпълнителите по договори в случаите, когато в сключения договор с изпълнител е предвидено авансово плащане и от изпълнителя е предоставена фактура или друг счетоводен документ с еквивалентна доказателствена стойност за извършения разход.

26.4. По изключение в документите по **т. 26.1.**, когато тези документи се подават през месец декември на съответната финансова година, управляващият орган може да включи верифицирани разходи, които не са изплатени на бенефициента.

26.5. Управляващият орган предоставя чрез ИСУН информация съгласно приложение № 4.

26.6. Управляващият орган предоставя на сертифициращия орган чрез ИСУН до 10 юни за всяка счетоводна година финален междинен доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи за счетоводната година с включени верифицирани разходи до 31 май съгласно приложение № 3.

27. При констатирани от национални и европейски контролни и одитни органи недостатъци във функционирането на системата за управление и контрол управляващият орган предприема следните действия:

а) анализира обхвата на констатираните недостатъци в системата за управление и контрол по оперативната програма и предприема действия за отстраняването им съгласно препоръките на националните и европейски контролни и одитни органи чрез прилагане на подобрени контролни механизми;

б) уведомява сертифициращия орган за корекция на верифицираните разходи, включени в предходни доклади по сертификация и декларации за допустимите разходи.

II. Сертификация на разходите

28.1. Сертифициращият орган отговаря за изготвяне и изпращане до Европейската комисия на заявления за плащане за разходите, верифицирани от управляващия орган по оперативната програма и сертифицирани от сертифициращия орган в съответствие с чл. 33 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

28.2. В едноседмичен срок след изпращането на заявлението за плащане сертифициращият орган уведомява чрез ИСУН управляващия орган и одитния орган относно размера на включените за възстановяване от Европейската комисия разходи. В уведомлението се посочват и несертифицираните разходи, както и причините за това.

28.3. Управляващият орган може да включва повторно неодобрени от сертифициращия орган разходи в следващ доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи в резултат на промяна на обстоятелствата за допустимостта на разходите и след извършване на съответните управленски проверки.

29. Сертифициращият орган във връзка със сертификацията извършва:

29.1. Документална проверка на получените от управляващия орган доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи, включваща най-малко проверка на намаленията по **т. 74.**, отразяването на информацията от одитни доклади по програмите и потвърждаване, че всички верифицирани и включени разходи са платени;

29.2. Проверка за спазването на процедурите и контролните дейности на управляващия орган за верификация на разходите;

29.3. Проверка на място на бенефициенти, включително на мястото на изпълнение на проекта.

30.1. При сертификацията на разходи се отчитат резултатите от доклади на национални и европейски контролни и одитни органи.

30.2. Одитният орган предоставя на сертифициращия орган предварителните и окончателни доклади от извършени одити по оперативните програми в срок до 5 работни дни от тяхното издаване.

31. Управляващият орган предоставя на сертифициращия и на одитния орган по електронен път:

а) информация за текущи разследвания на Европейската служба за борба с измамите във връзка с оперативната програма в срок до 5 работни дни от нейното получаване;

б) предварителни и окончателните доклади от службите на Европейската комисия, Европейската сметна палата и Сметната палата на Република България в срок до 5 работни дни от тяхното получаване, в случаите когато сертифициращия и одитния орган не са адресати.

32. Управляващият орган представя на сертифициращия и одитния орган по електронен път:

а) метода, приложим за определянето на разходите, и условията за изплащане на финансова помощ и възстановимата помощ, когато за тях се прилагат формите по чл. 25, ал. 1, т. б) - г) от Регламент (ЕС) № 223/2014 на Европейския парламент и Съвета относно ФЕПНЛ, в срок до 5 работни дни след одобрението му от ръководителя на управляващия орган;

б) информация за напредъка по изпълнението и резултатите от извършените управленски проверки съгласно приложение № 5 – два пъти годишно – в срок до 31 юли за проверки, извършени в периода от 1 януари до 30 юни; в срок до 31 януари за проверки, извършени в периода от 1 юли до 31 декември на предходната финансова година;

в) процедурния наръчник, както и всички последващи изменения, в срок до 5 работни дни след одобрението му от ръководителя на управляващия орган.

Г. СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ

I. Организация на счетоводната отчетност

33.1. Сертифициращият орган и Управляващият орган организират счетоводната отчетност по програмата чрез отчитане на начислена и на касова основа на всички счетоводни събития, произтичащи от финансовото управление на оперативната програма в SAP системата на Министерството на финансите.

33.2. Дирекция "Информационни системи" в Министерството на финансите осигурява поддръжката на SAP системата на Министерството на финансите в сигурна информационна среда като прилага утвърдените политики, правила и процедури в министерството, съобразени с изискванията на Закона за електронно управление и Наредбата за общите изисквания за мрежова и информационна сигурност.

33.3. Сертифициращият орган определя на управляващия орган самостоятелен фирмен код в SAP системата, чрез който се осигурява оперативна самостоятелност и независимост на счетоводната отчетност.

33.4. Управляващият орган е собственик на информацията, която оторизирани от него служители създават в SAP системата на Министерството на финансите, и като такъв отговаря за въвеждането, промяната, верността и поверителността на информацията съобразно изискванията на Закона за електронно управление и Наредбата за общите изисквания за мрежова и информационна сигурност.

34.1. Сертифициращият орган разработва и въвежда в счетоводната система сметкоплан за управляващия орган и определя стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития, произтичащи от финансовото управление на оперативната програма,

задължителни за прилагане от управляващия орган и в съответствие с утвърдения по чл. 164 от Закона за публичните финанси сметкоплан на бюджетните организации.

34.2. Сертифициращият орган допълва или изменя сметкоплана при:

а) допълнение или изменение на счетоводните правила, приложими за публичния сектор;

б) инициирано от управляващ орган и заявено по електронен път предложение за допълване на сметки.

35. Сертифициращият орган оказва методическа помощ в случаите на специфични дейности и операции, различни от утвърдените със стандартните счетоводни записвания.

36. Сертифициращият орган съгласува разработената от управляващия орган счетоводна политика, която се предоставя по електронен път на адрес natfund@minfin.bg преди одобрението ѝ.

37. Управляващият орган гарантира, че:

а) счетоводните записвания са своевременно, вярно и точно отразени в счетоводната система и са документално обосновани (налични са първични документи за отчитане на счетоводните операции);

б) информацията в счетоводната система е въведена в пълнота и е в съответствие с финансовите параметри на оперативната програма при спазване на стандартните счетоводни записвания и зададената с тях аналитична структура.

38. Първичните документи се предоставят на съответния служител, отговорен за счетоводния процес, до 5 работни дни след датата на тяхното съставяне/издаване.

39. Управляващият орган организира счетоводния процес така, че до седмия работен ден на месеца, следващ отчетния период, счетоводната информация да бъде въведена в счетоводната система.

40. Сертифициращият орган осигурява аналитична счетоводна информация по оперативните програми чрез стандартни счетоводни записвания за:

а) одобрения бюджет по оперативната програма;

б) вземанията от Европейската комисия;

в) задълженията към Европейската комисия;

г) трансферите за национално съфинансиране, утвърдени с годишния Закон за държавния бюджет;

д) сертифицираните разходи по проектите;

е) вземанията, отчетени по реда на приложение № 8.

41. Управляващият орган осигурява аналитична счетоводна информация по оперативната програма чрез стандартни счетоводни записвания за:

а) договорената финансова помощ;

б) вземанията от бенефициентите;

в) задълженията към бенефициентите;

г) извършените авансови плащания и възстановяването на допустими разходи;

д) верифицираните разходи по проектите.

42. Управляващият орган следва да осигури като минимум следните равнения на счетоводната информация и тяхното документиране:

а) текущо засичане на счетоводните записи на управляващия орган с информацията в банковите извлечения;

б) ежемесечно засичане на информацията в СЕБРА и в счетоводната система за остатъци по одобрени лимити за плащане.

43. Управляващият орган документира извършваните корекции на счетоводни записвания, като задължително се отбелязват причините, довели до корекциите.

44. Сертифициращият орган ежемесечно и на тримесечие консолидира или обобщава отчетната информация, предоставена от управляващия орган във формати и в рамките на

срокове, утвърдени съгласно приложимите указания на министъра на финансите, като при обработката на данните може да изисква от управляващия орган допълнителна финансова информация.

45. Най-късно до 15-ия работен ден след края на отчетния период с електронно подписано съобщение на адрес natfund@minfin.bg управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“, че въвеждането на информацията за изтеклия отчетен период е приключило и може да бъде генерирана оборотна ведомост от фирмения код на управляващия орган, която да бъде използвана за ежемесечно равнение на обороти и салда.

46. При извършване на корекции (промени) на въведената информация в счетоводната система след 15-ия работен ден за приключил отчетен период, след приключване на корекциите (промените) управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“ с електронно подписано съобщение на адрес natfund@minfin.bg.

47. Не по-късно от 15-ия работен ден на месеца, следващ отчетния период, управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“ с електронно подписано съобщение на адрес natfund@minfin.bg за резултата от месечното засичане на остатъци по одобрени лимити за плащане в СЕБРА и в счетоводната система и за различия в данните.

II. Достъп и ред за работа с SAP системата на Министерството на финансите

48. Управляващият орган осигурява въвеждането на информацията в счетоводната система от служители с възложени функции по осчетоводяване (счетоводители), които имат задължение да регистрират текущо всички счетоводни събития и факти, произтичащи от финансовото управление на оперативната програма в съответствие с приложимото законодателство и реда, описан в настоящото указание.

49.1. Потребителите в счетоводната система се създават при подаване на попълнен образец съгласно приложение № 7 за създаване/промяна/закриване на потребителски профил, изпратен от ръководителя на управляващия орган до дирекция „Информационни системи“ с копие до дирекция „Национален фонд” в Министерството на финансите.

49.2. Служителите, работещи в SAP системата на Министерството на финансите, са длъжни да опазват своето потребителско име и лична парола и да не ги предоставят на други лица. Парола, станала известна на неоторизирано лице, се сменя незабавно. Отговорност за смяната на паролата носи съответният потребител.

50. При напускане или трайно отсъствие (болест, майчинство, дългосрочна командировка и др.) на служител, притежаващ потребителски профил за достъп до SAP системата, ръководителят на управляващия орган в срок от 5 работни дни след настъпването на обстоятелствата изпраща писмено искане до дирекция „Информационни системи“, с копие до дирекция „Национален фонд” в Министерството на финансите, за изтриване на потребителския профил съгласно приложение № 7.

51. При неактивност на потребител със създаден потребителски профил в SAP системата с продължителност 6 месеца, неговият профил се изтрива от SAP екипа.

52. Достъпът до счетоводната система на потребителите от управляващия орган се осъществява чрез потребителско име и парола, като системата дава възможност за различни нива на достъп в зависимост от функциите, отговорностите и правомощията на потребителите и осигурява защита от достъп на неоторизирани потребители. Пълен достъп до системата се дефинира само на служителите с функции по осчетоводяване, като останалите потребители се дефинират с профили с права за четене.

53. Създаването, промяната и изтриването на потребители в системата, както и всички дейности, свързани с поддръжката на системата, са от компетенциите на Министерството на финансите, отговорно за администриране на системата и обучение на новопостъпилите служители. При необходимост от обучения на новопостъпили служители на управляващия

орган се подава писмено искане до дирекция „Национален фонд" с копие до дирекция „Информационни системи" в Министерството на финансите.

54. Счетоводните периоди (календарните месеци) се затварят автоматично на 7-ия работен ден от месеца, следващ изтеклия календарен месец, с изключение на месец декември, който се затваря по искане на дирекция „Национален фонд".

55. При необходимост от удължаване на счетоводен период, управляващият орган подава до дирекция „Национален фонд" електронно подписано искане до един ден преди 7-ия работен ден на месеца. Удължаването се извършва от екипа по поддръжка след насочено одобрение от дирекция „Национален фонд" и важи за седем работни дни от месеца.

56. Отварянето на приключен счетоводен период се извършва при подаване на електронно подписано искане в дирекция „Национален фонд" в Министерството на финансите. След одобрение искането се процедира в Министерството на финансите с потвърждение за отваряне на съответния период. При отказ подателят се информира своевременно.

57. Служебните периоди в счетоводната система се отварят за четиринайсетдневен период при подаване на електронно подписано искане от дирекция „Национален фонд" до екипа по поддръжката. След отваряне на служебните периоди потребителите се уведомяват своевременно с електронно подписано съобщение за предприемане на действия по приключване на счетоводните сметки.

58. При постъпило искане за отваряне на вече приключен счетоводен период екипът по поддръжка на счетоводната система извършва необходимите действия до края на работния ден, следващ деня на постъпване на искането.

59. Отворен счетоводен период се заключва от екипа по поддръжка на 7-ия работен ден на месеца или при подаване на електронно подписано искане за затваряне от дирекция „Национален фонд".

III. Осчетоводяване на вземанията по оперативната програма и ред и срокове за предоставяне на информация от управляващия орган към сертифициращия орган

60. Управляващият орган осчетоводява вземанията по програмата, в това число и лихви за забава (ако е приложимо), в съответствие със зададената аналитична структура в приложение № 6.

61. За целите на коректното класифициране по аналитични счетоводни сметки на вземанията и докладването им към сертифициращия орган управляващият орган организира предоставянето на първичните документи към съответния служител, отговорен за счетоводния процес, с необходимата детайлна информация.

62. Управляващият орган информира сертифициращия орган за регистрираните вземания, определени в Приложение № 8, включително и при отписване в срок до 5 работни дни след датата на осчетоводяване.

63. Управляващият орган информира сертифициращия орган при промяна или отмяна на регистрираните вземания, определени в Приложение № 8 в срок до 5 работни дни след осчетоводяването.

64. Информацията по **т. 62 и 63** се предоставя с приложение № 8 или при отписване с приложение № 9.

65. Управляващият орган информира сертифициращия орган за осчетоводените възстановени (включително прихванати) вземания, както и за лихвите за забава (ако е приложимо) до 5 работни дни след датата на осчетоводяване на възстановяването (включително прихващането) с приложение № 9.

66. При възстановяване по сметките на сертифициращия орган на средства, различни от определените в **т. 65**, управляващият орган предоставя информация за вида им до 5

работни дни от датата на постъпването им по транзитната сметка на управляващия орган с приложение № 9.

67. За наложените финансови корекции преди изплащане на финансова помощ в резултат на пропуски при провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки управляващият орган информира сертифициращия орган до 5-то число след края на отчетния период с приложение № 10.

68. Разпределението по източници на финансиране се извършва от управляващия орган при спазване на съотношението, определено в оперативната програма/договора или заповедта за предоставяне на финансова помощ.

69. Приложенията по **т. 62-67** се изпращат по електронен път с електронен подпис на адрес: natfund@minfin.bg.

Д. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ОТПИСВАНЕ НА НЕПРАВОМЕРНИ РАЗХОДИ

70.1. Бенефициентът възстановява предоставената с акта по **т. 4.1.** финансова помощ, когато е:

а) определена индивидуална финансова корекция;

б) недължимо платена без правно основание или при отпаднало основание.

70.2. Управляващият орган определя сумата за възстановяване по **т. 70.1.** и отчита вземане по програмата.

71. При установени слабости в системата за управление и контрол Управляващият орган определя сума за възстановяване и отчита вземане по програмата, което се възстановява съгласно Закона за публичните финанси.

72.1 След определяне на сумата за възстановяване по **т. 70.1., б) и т. 71.** информацията за тях се въвежда в ИСУН в срок до 3 работни дни и в счетоводната система в срок до 5 работни дни.

72.2 Редът, сроковете и стандартните формати за предоставяне от управляващия орган на сертифициращия орган на информация за вземанията по оперативната програма, както и за неправомерните разходи, резултат от системен пропуск, отменящ целия или част от приноса за даден проект, приоритет или за оперативна програма, са определени в **раздел Г. „Счетоводна отчетност“**.

73.1. Управляващият орган намалява верифицираните разходи през счетоводната година и до изготвяне на финалния междинен доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи с установените вземания по **т. 70.1** и **т. 71** по реда, определен в **т. 74.1 – 74.5.** Относимият към вземанията собствен принос се намалява от верифицираните разходи.

73.2. Определените финансови корекции и недължимата поради отпаднало основание финансова помощ се намаляват при верифициране на искане за плащане и не се включват в доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи.

74.1. Управляващият орган намалява вземанията по **т. 70.1.** за разходи, включени в заявление за плащане към Европейската комисия през счетоводната година, които все още не са сертифицирани с годишния счетоводен отчет, от първия следващ доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи и относимия към тях собствен принос. В случай, че до изпращането на доклада по сертификация на сертифициращия орган вземанията са възстановени от бенефициента, същите се отразяват като възстановени суми, заедно с лихвата за забава.

74.2. Управляващият орган намалява възстановените вземания по **т. 70.1.** заедно с лихва за забава и относимия към тях собствен принос, от първия следващ доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи, когато са свързани с разходи, сертифицирани с годишен счетоводен отчет.

74.3. Управляващият орган намалява отчетените вземания по **т. 71.** от първия следващ доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи, когато са свързани с разходи, които са включени в заявление за плащане, подадено към Европейската комисия.

74.4. В случай че първият следващ доклад по сертификация и декларация за допустимите разходи се изготвя след края на текущата счетоводна година, намаленията по **т. 74.1** и **74.3.** се извършват от сертифициращия орган при изготвяне на отчета по **т. 95, а)**.

74.5. Сертифициращият орган уведомява по електронен път управляващия орган за изпращането на документите по реда на **т. 102.3.** в срок до 3 работни дни.

75. Управляващият орган поддържа в ИСУН Книга на длъжниците и Книга на длъжниците за системни пропуски по оперативната програма, като вписва всички вземания, отчетени съгласно **т. 70 и т. 71.**

76. Всички вземания по оперативната програма, отчетени съгласно **т. 70 и т. 71**, подлежат на възстановяване към сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд.

77. Управляващият орган в срок до 10 дни от определяне на сумата за възстановяване и отчитане на вземането инициира процедура по събиране, като уведомява бенефициента.

78. Уведомителното писмо по **т. 77** съдържа най-малко следната информация:

а) сума за възстановяване;

б) срок за доброволно възстановяване;

в) данни за банковата сметка, по която да бъдат възстановени средствата по **т. 76**;

г) начин, по който управляващият орган да бъде уведомен от бенефициента за извършено възстановяване;

д) действията по принудително събиране, които ще бъдат предприети след изтичане на срока за доброволно възстановяване на средствата.

79. Управляващият орган инициира своевременно процедура по уведомяване на отговорния разпоредител с бюджет за вземания по **т. 70**. Средствата се възстановяват съгласно Закона за публичните финанси.

80. Бенефициентът възстановява дължимите средства в 14-дневен срок от датата на която е информиран за дължимата сума. При възстановяване на задължението преди крайния срок не се дължи лихва за забава.

81. Управляващият орган извършва прихващане от последващо плащане по проекта, дължимо след верифициране на разходи по проекта, когато вземането не е възстановено в срока по **т. 80**.

82. Със съгласие на бенефициента възстановяване в срока, определен в **т. 80,** може да се извърши и чрез отнемане на разпределен лимит по десетразряден код на бенефициент в СЕБРА.

83. Дължимите средства се прихващат след изтичане на срока по **т. 80** заедно с лихва за забава, начислена от датата, следваща датата на изтичане на срока, определен в **т. 80**, до датата на възстановяване на средствата.

84. В случай на невъзможност за извършване на възстановяване по реда на **т. 80 – 83** управляващият орган упражнява правата си по учредени или издадени от бенефициента обезпечения.

85. Вземанията по **т. 70.1**, определени на бенефициенти – бюджетни организации, които не са възстановени по реда на **т. 80 – 84** до шест месеца от изтичане на срока за доброволно възстановяване, подлежат на възстановяване от бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, в чиито структури е бенефициентът, заедно с лихвата за забава.

86. Възстановяването на средствата от бюджетните организации по **т. 85** към сметката за средства от Европейския съюз на Националния фонд се отчита като трансфер между бюджетите и сметките за средства от Европейския съюз на Националния фонд. При

необходимост се извършват промени по бюджетите съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси.

87. След изтичане на срока по **т. 85** и при липса на постъпили искания за плащане от страна на бенефициента управляващият орган информира първостепения разпоредител с бюджет, в чиито структури е бенефициентът, за предприемане на действия по възстановяване на вземането по **т. 70.1.** до края на съответната бюджетна година, с изключение на случаите, в които срокът изтича през месец декември на същата година и възстановяването може да се извърши в рамките на следващата бюджетна година.

88. Първостепеният разпоредител с бюджет, в чиято структура е бенефициентът, може да приложи реда по **т. 85** и преди изтичане на определения срок, съгласувано с бенефициента.

89. За вземания на стойност под 1 000 лева заедно с лихвата за забава, възстановяване от първостепенния разпоредител с бюджет, в чиито структури е бенефициентът, се извършва след окончателно искане за плащане.

90. Възстановяването по **т. 85** може да се извършва за вземания по **т. 70.1.**, които са по различни проекти или са дължими от различни бенефициенти в структурата на първостепенния разпоредител с бюджет. Информация за извършеното възстановяване се предоставя от разпоредителя с бюджет на сертифициращия орган и на управляващия орган, към който е било дължимо вземането, в 10-дневен срок от датата на възстановяване.

91. Дължимите средства от бенефициенти могат да бъдат разсрочвани или отсрочвани съгласно чл. 184, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

92. При невъзможност да се приложат способите за възстановяване, посочени в **т. 80–91,** УО уведомява Националната агенция за приходите в 14-дневен срок от окончателно плащане по проекта.

93. Дължимите вземания се погасяват по реда на чл. 169, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Е. ПРИКЛЮЧВАНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ГОДИНА

94. Отговорни за приключване на счетоводната година са управляващият орган, сертифициращият орган и одитният орган.

95. За приключването на счетоводната година се изготвят следните документи:

а) годишен счетоводен отчет, изготвян от сертифициращия орган;

б) декларация за управлението, изготвяна от управляващия орган;

в) годишно обобщение на окончателните одитни доклади и на извършените проверки, изготвяно от управляващия орган;

г) годишен контролен доклад, изготвян от одитния орган;

д) одитно становище, изготвяно от одитния орган.

96. Управляващият орган предоставя на сертифициращия орган по електронен път до 30-ти ноември след края на счетоводната година информация (приложение № 11) за:

а) отписаните и възстановените суми през счетоводната година по смисъла на чл. 2 (14) от Регламент (ЕС) № 223/2014, сумите, подлежащи на възстановяване към края на счетоводната година, и невъзстановимите суми по оперативната програма за счетоводната година;

б) равнение между разходите, включени в окончателното заявление за плащане към ЕК, и разходите, които следва да бъдат включени в Годишния счетоводен отчет, в съответствие с чл. 49 (1), буква а) от Регламент (ЕС) № 223/2014, както и обяснения на разликите, където има такива;

в) невъзстановими суми по сертифицирани пред Европейската комисия с годишен счетоводен отчет разходи съгласно приложение № 11А;

г) непредставена информация и предварителни одитни доклади по **т. 31**.

97. Сертифициращият орган изготвя отчета по **т. 95., а)** след проверка за:

а) коректното и пълно отразяване на информацията за намалените от управляващия орган вземания и лихви съгласно **т. 74.1. и 74.3.** през счетоводната година;

б) коректното и пълно отразяване на информацията за намалените от управляващия орган вземания и лихви съгласно **т. 74.2.** през счетоводната година за разходи, сертифицирани с годишен счетоводен отчет;

в) невъзстановените вземания по **т. 70.1.**, които са сертифицирани с годишен счетоводен отчет;

г) определените като невъзстановими към края на счетоводната година суми;

д) коректното и пълно отразяване на информацията по **т. а) - г)** в SAP системата на Министерството на финансите;

е) новорегистрирани и възстановени вземания заедно с лихва за забава по **т. 70.1.** и **т. 71**;

ж) регистрираните сигнали за нередности по разходи, заявени за възстановяване от Европейската комисия през счетоводната година;

з) отразяване на резултатите от одитни доклади.

98. Сертифициращият орган изготвя отчета по **т. 95., а)**, като проверява и анализира обстоятелствата по **т. 97** и изчислява общата сума на допустимите разходи за съответната счетоводна година.

99.1. При предоставяне на финансиране под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи, в случаите когато по проектите има извършени разходи, представляващи процент от общо допустимите разходи или от определената категория разходи по проекта, при приключване на проекта не се допуска надхвърляне на максимално определените стойности.

99.2. При надхвърляне на максимално определените стойности и при невъзможност разходите по **т. 99.1.** да се коригират при приключване на проекта управляващият орган извършва корекцията от декларираните към Европейската комисия разходи за съответната счетоводна година, като отчита вземане и регистрира дълг в Книга на длъжниците.

100.1. Извършените от сертифициращия орган намаления съгласно **т. 74.4.** не се отразяват от управляващия орган в междинен доклад по сертификация и декларация за допустими разходи.

100.2. Управляващият орган отразява намалените от сертифициращия орган разходи в отчета по **т. 95., а)** в общия размер на верифицираните разходи по оперативната програма на основание уведомлението по **т. 74.5.**

101.1. Управляващият орган отразява информацията от окончателните одитни доклади при изготвяне на годишното обобщение по **т. 95., в).**

101.2. Управляващият орган включва в годишното обобщение по **т. 95., в)** изчисления размер на извършените корекции в отчета по **т. 95., а)**.

102.1. Документите по **т. 95** се съгласуват по електронен път между органите по **т. 94** по ред и в сроковете съгласно приложение № 12.

102.2. Сертифициращият орган извършва преглед за съответствие на данните в окончателните документи по **т. 95**.

102.3. Документите по **т. 95** се изпращат от сертифициращия орган на Европейската комисия чрез системата SFC 2014 в срока по чл. 59, параграф 5 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012.

Ж. ПОДДЪРЖАНЕ НА ОДИТНА СЛЕДА

103. Управляващият орган поддържа одитна пътека за направените разходи и спазва изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 51 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

З. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

104. "Невъзстановими суми" са разходи, сертифицирани в предходни счетоводни години, за които през счетоводната година, за която се отнася приключването, е взето решение от управляващия орган за определянето им като невъзстановими и сертифициращият орган е изпратил искане към Европейската комисия за отписване на дължимата към бюджета на Европейския съюз сума до 15 февруари след края на счетоводната година и за които няма издадено решение от Европейската комисия за възстановяване на дължимата сума от държавата членка към бюджета на Европейския съюз.

105. "По електронен път" е въвеждане на информацията в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕСИФ 2020 или изпращането ѝ на електронен адрес: natfund@minfin.bg, подписана с електронен подпис.

106. „Плащане по проект“ е банков превод по сметка на бенефициента или разпределяне на лимит по десетразряден код на бенефициент в СЕБРА.

107. "Счетоводна година" е годината по смисъла на чл. 2, ал. 14 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

108. "Финансова година" е годината по смисъла на чл. 2, ал. 15 от Регламент (ЕС) № 223/2014.

109. “SAP системата на Министерството на финансите“ (Systems, Applications & Products in Data Processing) е система, в която се записват счетоводни данни по програмата.

110. До осигуряването на пълна функционалност на информационните системи информацията се изпраща на електронен адрес natfund@minfin.bg, подписана с електронен подпис.

Управляващият орган следва да отрази в своите писмени правила и процедури условията и реда, включени в настоящото указание, както и да гарантира, че бенефициентите по оперативната програма са надлежно запознати с тях и ще ги спазват при управлението и изпълнението на одобрените проекти.

Настоящите указания на министъра на финансите отменят ДНФ №2/30.08.2016 г.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ